

Correctievoorschrift VWO

2023

tijdvak 1

bedrijfseconomie

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*
Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*

Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*

Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen scorepunten afgetrokken. Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één scorepunt afgetrokken tot een maximum van twee scorepunten per opgave.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 1

- 1 **maximumscore 1**
marketingplan

- 2 **maximumscore 2**
 - Het is niet extern 1
 - Het is geen bedreiging (T), het is een zwakte (W), want het is intern en negatief 1

- 3 **maximumscore 2**
 - opdelen van de afzetmarkt in verschillende doelgroepen, (waarbij iedere doelgroep een aantal gemeenschappelijke kenmerken heeft) 1
 - iedere doelgroep heeft een eigen marketingstrategie 1

- Opmerking*
Het tweede scorepunt alleen toekennen als het eerste scorepunt is behaald.

- 4 **maximumscore 1**
plaatsbeleid / distributiebeleid, omdat het gaat om het afzetkanaal (de manier waarop de haarclipjes bij de consument komen)

- 5 **maximumscore 2**
 - prijспенetratiepolitiek 1
 - Johanna beoogt een marktaandeel te veroveren door onder de prijs van de concurrentie te gaan zitten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2

6 maximumscore 2

- vennootschap onder firma / vof, omdat 1
- er twee (meerdere) eigenaren zijn en De Baddertobbe geen rechtspersoon is 1

Opmerking

Het tweede scorepunt wordt alleen toegekend als het eerste scorepunt is behaald.

7 maximumscore 2

- a 1
- want “het uitgaan van nieuwe markten” is een fase van effectuation. Er wordt een nieuwe doelgroep met een nieuwe behoefte: duurzaam energiegebruik, bereikt 1
- of:
- e 1
- want zoeken naar samenwerking / strategische partners is een fase van effectuation 1

8 maximumscore 3

- stortingen van € 500 op 1 maart 2014 tot en met 1 februari 2019:

$$\frac{500 \times (1,000424^{60} - 1)}{(1,000424 - 1)} = 30.378,33$$
 1
- welkomstbonus van € 100 op 1 maart 2019:

$$100 \times 1,000424^{60} = \underline{102,58}$$

30.480,91 1
- periode 1 maart 2019 - 31 maart 2022:

$$(30.480,91 + 500) \times 1,000249^{37} = € 31.267,62 - € 30.000 = € 1.267,62$$
 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 6

totale constante kosten	berekening	bedrag
huur	4 x 1.200	4.800
afschrijving inventaris	$\frac{2.750}{5}$	550
afschrijving aanhangwagens en hottubs	$\frac{48.000 - 15\% \text{ van } 48.000}{6}$	6.800
interest	$\frac{6}{12} \times 6\% \text{ van } 30.000 + \frac{6}{12} \times 6\% \text{ van } (30.000 - 3.000)$	1.710
verzekering	9 x 125 + 3 x 104% van 125	1.515
onderhoud		<u>1.200</u>
totaal		16.575
bedrag constante kosten in kostprijs	$\frac{16.575}{75\% \text{ van } 52 \times 5}$	85,00
bedrag variabele kosten in kostprijs		25,00
kostprijs		110,00
winstopslag	25% van 110,00	27,50
verhuurprijs exclusief btw		137,50
btw		28,88
verhuurprijs inclusief btw		166,38

- 4.800 en 550 en 6800 en 1.710 en 1.515 en 16.575 3
- 85 1
- 25 en 110 en 27,50 1
- 137,50 en 28,88 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

• omzet: $210 \times 137,50 =$	28.875	
totale constante kosten	17.025	
totale variabele kosten: $210 \times \frac{100}{121} \times 31,46 =$	<u>5.460</u>	
totale kosten	<u>22.485</u>	1
• gerealiseerd resultaat voor belasting	€ 6.390	
	voordelig	1

11 maximumscore 2

$$30.000 + \frac{30.000}{33.000} \times 6.390 - 25.000 = \text{€ } 10.809,09$$

Opmerking

Per gemaakte fout wordt 1 scorepunt in mindering gebracht.

12 maximumscore 3

• gemiddeld geïnvesteerd vermogen Jaap is $\frac{30.000 + 10.809,09}{2} =$		
20.040,55		1
• deel van het resultaat dat Jaap toekomt: $\frac{30.000}{33.000} \times 6.390 =$	5.809,09	1
• rendement : $\frac{5.809,09}{20.040,55} \times 100\% =$	28,47%	1

13 maximumscore 1

Het door Jaap ingelegde vermogen in De Baddertobbe heeft meer rendement opgeleverd dan wanneer het bedrag op een spaarrekening was blijven staan / Ja, want $28,47\% > 0,299\%$.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 3

14 maximumscore 2

- individuele arbeidsovereenkomst 1
- Indeling in een functiegroep is voor het individu (op basis van opleiding en ervaring) 1

Opmerking

Het tweede scorepunt wordt alleen toegekend als het eerste scorepunt is behaald.

15 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- De werkgever (van Margot) kan moeilijk personeel vinden.
- De werkgever (van Margot) wil niet telkens nieuw personeel aannemen.
- De werkgever is bang dat de werknemer (Margot) na afloop van een tijdelijk contract kiest voor een andere werkgever.

per juist antwoord 1

16 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste redenen zijn:

- bedrijfseconomische redenen
- het niet functioneren van de werknemer
- De werknemer is twee jaar of langer arbeidsongeschikt.
- De werknemer laat verwijtbaar gedrag zien of laat verwijtbaar iets na.
- Er is een verstoorde arbeidsrelatie.

per juist antwoord 1

17 maximumscore 2

maandsalaris in september voor 24 uur:

$$\frac{100}{102,5} \times \frac{24}{34} \times 2.024 = \text{€ } 1.393,86$$

Opmerking

Per gemaakte fout wordt 1 scorepunt in mindering gebracht.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

18 maximumscore 2

- resultaat 2022 na belasting 50.000
- preferent dividend: $\frac{250.000}{100} \times 8 =$ 20.000
- 30.000
- dividend gewone aandeelhouders:
- $\frac{600.000}{25} \times 0,50 =$ 12.000 1
- toevoeging aan de reserves € 18.000 1

19 maximumscore 2

- te betalen dividendbelasting: $0,15 \times (20.000 + 12.000)$ 4.800
- netto preferent dividend: $0,85 \times 20.000$ 17.000 1
- totale toename (schuld aan de bank) 21.800 1

of

- brutodividend: 32.000
- af: $600.000/25 \times 0,425 = 10.200$ (stockdividend) 1
- totale toename: $32.000 - 10.200 = 21.800$ 1

20 maximumscore 2

- gemiddelde beurskoers is $\frac{28,75 + 26,35}{2} = 27,55$
- dividendrendement: $\frac{0,50}{27,55} \times 100\% =$ 1,81% 1
- koersrendement: $\frac{26,35 - 28,75}{27,55} \times 100\% =$ -/- 8,71%
- rendement op een gewoon aandeel Verdonk nv -/- 6,90% 1

Vraag	Antwoord	Scores
21	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeeld van een goed antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Grote besluiten goedkeuren, zoals fusies en overnames <p>Beslissen over:</p> <ul style="list-style-type: none"> – benoeming en ontslag van de bestuurders; – het beloningsbeleid voor bestuurders; – de vaststelling van de jaarrekening; – wijzigingen van de statuten. 	
22	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door het ter beschikking stellen van cashdividend verandert de teller niet • De noemer wordt groter doordat Verdonk nv een nog grotere schuld aan de bank krijgt, waardoor de quick ratio verslechtert 	<p>1</p> <p>1</p>
23	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • De onderneming moet nieuwe aandelen uitgeven. Door de uitgifte van nieuwe aandelen daalt het resultaat per aandeel/dividend per aandeel • Hierdoor neemt de vraag naar aandelen af en kan de beurskoers dalen 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

- 24 maximumscore 1**
legitieme portie
- 25 maximumscore 1**
 $(167.500 + 45.000) \times \frac{1}{2} = \text{€ } 106.250$
- 26 maximumscore 4**
- Bente $(106.250 - 20.371) \times 10\% = \text{€ } 8.587,90$ erfbelasting 1
 - $106.250 - 8.587,90 = \text{€ } 97.662,10 =$ erfenis na aftrek van erfbelasting
Bente 1
 - $\frac{97.662,10}{3} = \text{€ } 32.554,03 =$ schenking stiefzusje
 $(32.554,03 - 2.147) \times 30\% = \text{€ } 9.122,11$ schenkbelasting stiefzusje 1
 - Totaal te betalen belasting: $\text{€ } 8.587,90 + 2 \times \text{€ } 9.122,11 = \text{€ } 26.832,12$ 1
- Opmerking*
Naar beneden afgeronde bedragen ook goed rekenen, dus € 8.587, € 97.663, € 9.122 en € 26.831.
- 27 maximumscore 1**
De schenking wordt verdeeld over meerdere jaren en jaarlijks wordt een bedrag geschonken dat binnen de schenkingsvrijstelling blijft (net zo lang tot het totale schenkingsbedrag is weggeschonken).
- 28 maximumscore 2**
- Ontvangen wettelijke interest:
Op 1 september 2021: $4.750 \times 0,06 = 285$
Op 1 september 2022: $2 \times 4.750 \times 0,06 = 570$ 1
 - Op de spaarrekening op 2 september 2022 van Kira staat dan:
 $(285 \times 1,02) + 570 = \text{€ } 860,70$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 6

29 maximumscore 1

Wanneer de omzet in een kwartaal afneemt ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder, nemen de variabele kosten ook af, maar de constante kosten niet.

30 maximumscore 3

- dekkingsbijdrage: $95 - 0,40 \times 95 - 5,50 = 51,50$ 1
- te dekken bedrag: $3 \times 35.000 - 20.000 = 85.000$ 1
- aantal te verkopen boxen: $\frac{85.000}{51,50} = 1.651$ 1

Opmerking

Wanneer naar 1.650 is afgerond, geen scorepunt toekennen.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Cito gebruikt deze gegevens voor de analyse van de examens. Om de gegevens voor dit doel met Cito uit te wisselen dient u ze uiterlijk op 1 juni te accorderen.

Ook na 1 juni kunt u nog tot en met 13 juni gegevens voor Cito accorderen. Deze gegevens worden niet meer meegenomen in de hierboven genoemde analyses, maar worden wel meegenomen bij het genereren van de groepsrapportage.

Na accordering voor Cito kunt u in Wolf de gegevens nog wijzigen om ze vervolgens vrij te geven voor het overleg met de externe corrector. Deze optie is relevant als u Wolf ook gebruikt voor uitwisseling van de gegevens met de externe corrector.

tweede tijdvak

Ook in het tweede tijdvak wordt de normering mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Wissel te zijner tijd ook voor al uw tweede-tijdvak-kandidaten de scores uit met Cito via Wolf. Dit geldt **niet** voor de aangewezen vakken.

6 Bronvermeldingen

bron 7 Belastingdienst

overige bronnen: Stichting Cito Instituut voor Toetsontwikkeling, 2023'

bedrijfseconomie vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo,

Bij het centraal examen bedrijfseconomie vwo:

Op **pagina 5**, bij **vraag 4** moet de volgende opmerking worden toegevoegd:

Opmerking

Als een leerling promotiebeleid noemt en uitlegt vanuit het perspectief van persoonlijke verkoop moeten scorepunten worden toegekend.

Toelichting:

het woord 'benaderen' in de vraag kan op meerdere manieren worden geïnterpreteerd.

en

Op **pagina 6**, bij **vraag 8** moet

- stortingen van € 500 op 1 maart 2014 tot en met 1 februari 2019:

$$\frac{500 \times (1,000424^{60} - 1)}{(1,000424 - 1)} = 30.378,33 \quad 1$$
- welkomstbonus van € 100 op 1 maart 2019:

$$100 \times 1,000424^{60} = \underline{102,58}$$

$$30.480,91 \quad 1$$
- periode 1 maart 2019 - 31 maart 2022:

$$(30.480,91 + 500) \times 1,000249^{37} = € 31.267,62 - € 30.000 = € 1.267,62 \quad 1$$

vervangen worden door:

- stortingen van € 500 op 1 maart 2014 tot en met 1 februari 2019:

$$\frac{500 \times (1,000424^{60} - 1)}{(1,000424 - 1)} \times 1,000424 = 30.931,22 \quad 1$$
- welkomstbonus van € 100 op 1 maart 2019:

$$100 \times 1,000424^{60} = \underline{102,58}$$

$$30.493,80 \quad 1$$
- periode 1 maart 2019 - 31 maart 2022:

$$(30.493,80 + 500) \times 1,000249^{37} = € 31.267,62 - € 30.000 = € 1.280,63 \quad 1$$

Toelichting:

a = 1,000424 ontbreekt in de berekening.

en

Op **pagina 8**, bij **vraag 10** moet

- omzet: $210 \times 137,50 = 28.875$
- totale constante kosten 17.025
- totale variabele kosten: $210 \times \frac{100}{121} \times 31,46 = \underline{5.460}$
- totale kosten $\underline{22.485} \quad 1$
- gerealiseerd resultaat voor belasting $€ 6.390$
- voordelig 1

vervangen worden door:

- omzet: $210 \times 137,50 = 28.875 \quad 1$
- totale constante kosten 17.025
- totale variabele kosten: $210 \times \frac{100}{121} \times 31,46 = \underline{5.460}$
- totale kosten $\underline{22.485}$
- gerealiseerd resultaat voor belasting $€ 6.390 \quad 1$

Toelichting:

Deelscore 1 stond op de verkeerde regel.

en

Op **pagina 8**, bij **vraag 12** moet

- gemiddeld geïnvesteerd vermogen Jaap is $\frac{30.000 + 10.809,09}{2} = 20.040,55$ 1
- deel van het resultaat dat Jaap toekomt: $\frac{30.000}{33.000} \times 6.390 = 5.809,09$ 1
- rendement : $\frac{5.809,09}{20.040,55} \times 100\% = 28,47\%$ 1

vervangen worden door:

- gemiddeld geïnvesteerd vermogen Jaap is $\frac{30.000 + 10.809,09}{2} = 20.404,55$ 1
- deel van het resultaat dat Jaap toekomt: $\left(\frac{30.000}{33.000} \times 6.390 \right) = 5.809,09$ 1
- rendement : $\frac{5.809,09}{20.404,55} \times 100\% = 28,46\%$ 1

Toelichting:

Door een fout bij eerste deelscore verandert ook de derde deelscore; de berekening bij vraag 11 hoeft bij de tweede deelscore niet opnieuw te worden gemaakt.

en

Op **pagina 9** bij **vraag 14** moet

- individuele arbeidsovereenkomst 1
- Indeling in een functiegroep is voor het individu (op basis van opleiding en ervaring) 1

Opmerking

Het tweede scorepunt wordt alleen toegekend als het eerste scorepunt is behaald.

vervangen worden door:

- collectieve arbeidsovereenkomst 1
- in een collectieve arbeidsovereenkomst worden werknemers ingedeeld in functiegroepen op basis takenpakket / zwaarte van de functie 1

Opmerking

Het tweede scorepunt wordt alleen toegekend als het eerste scorepunt is behaald.

Toelichting:

In de vraagstelling is sprake van 'een' functiegroep in plaats van 'welke' functiegroep.

en

Op **pagina 10**, bij **vraag 18** moet

- resultaat 2022 na belasting 50.000
- preferent dividend: $\frac{250.000}{100} \times 8 =$ 20.000
- 30.000
- dividend gewone aandeelhouders:
 $\frac{600.000}{25} \times 0,50 =$ 12.000 1
- toevoeging aan de reserves € 18.000 1

vervangen worden door:

- resultaat 2022 na belasting 50.000
- preferent dividend: $\frac{250.000}{100} \times 8 =$ 20.000 1
- 30.000
- dividend gewone aandeelhouders:
 $\frac{600.000}{25} \times 0,50 =$ 12.000
- toevoeging aan de reserves € 18.000 1

Toelichting:

Deelscore 1 stond op de verkeerde regel.

en

Op **pagina 10**, bij **vraag 19** moet

- te betalen dividendbelasting: $0,15 \times (20.000 + 12.000)$ 4.800
- netto preferent dividend: $0,85 \times 20.000$ 17.000 1
- totale toename (schuld aan de bank) 21.800 1

of

- brutodividend: 32.000
- af: $600.000/25 \times 0,425 = 10.200$ (stockdividend) 1
- totale toename: $32.000 - 10.200 = 21.800$ 1

vervangen worden door:

- te betalen dividendbelasting: $0,15 \times (20.000 + 12.000)$ 4.800 1
- netto preferent dividend: $0,85 \times 20.000$ 17.000
- **mutatie/ verandering** 21.800 1

of

- brutodividend: 32.000
- af: $600.000/25 \times 0,425 = 10.200$ (stockdividend) 1
- **mutatie / verandering:** $32.000 - 10.200 = 21.800$ 1

Toelichting:

De deelscore bij eerste antwoordoptie is verplaatst.

Alleen de verandering van het banksaldo moet worden berekend.

en

Op **pagina 11** van het correctievoorschrift, bij **vraag 23** moeten altijd **2** scorepunten worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.

Toelichting:

De vraagstelling is niet duidelijk vanwege de laatste zin. Hierdoor is de vraag niet eenduidig te beantwoorden.

en

Op **pagina 12**, bij **vraag 27** moet

De schenking wordt verdeeld over meerdere jaren en jaarlijks wordt een bedrag geschonken dat binnen de schenkingsvrijstelling blijft (net zo lang tot het totale schenkingsbedrag is weggeschonken).

vervangen worden door

(De schenking wordt verdeeld over meerdere jaren en) jaarlijks wordt een bedrag geschonken dat binnen de schenkingsvrijstelling blijft (net zo lang tot het totale schenkingsbedrag is weggeschonken).

Toelichting:

Een deel van het antwoord is tussen haakjes geplaatst. Dit hoeft niet noodzakelijk te worden genoemd.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren bedrijfseconomie vwo.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. J.H. van der Vegt,
voorzitter

bedrijfseconomie vwo

Centraal examen vwo

Tijdvak 1

Correctievoorschrift

Aan de secretarissen van het eindexamen van de scholen voor vwo,

Met deze tweede aanvulling op het correctievoorschrift vervalt de gehele aanvulling van vrijdag 26 mei. De wijziging t.o.v. de eerste aanvulling betreft vraag 8, 10 en 14.

Bij het centraal examen bedrijfseconomie vwo:

Op **pagina 5**, bij **vraag 4** moet de volgende opmerking worden toegevoegd:

Opmerking

Als een leerling promotiebeleid noemt en uitlegt vanuit het perspectief van persoonlijke verkoop moeten scorepunten worden toegekend.

Toelichting:

het woord 'benaderen' in de vraag kan op meerdere manieren worden geïnterpreteerd.

en

Op **pagina 6**, bij **vraag 8** vervalt de aanvulling van 26 mei. Voor een correcte beoordeling moet

- stortingen van € 500 op 1 maart 2014 tot en met 1 februari 2019:

$$\frac{500 \times (1,000424^{60} - 1)}{(1,000424 - 1)} = 30.378,33 \quad 1$$
- welkomstbonus van € 100 op 1 maart 2019:

$$100 \times 1,000424^{60} = \frac{102,58}{30.480,91} \quad 1$$
- periode 1 maart 2019 - 31 maart 2022:

$$(30.480,91 + 500) \times 1,000249^{37} = € 31.267,62 - € 30.000 = € 1.267,62 \quad 1$$

vervangen worden door:

- stortingen van € 500 op 1 maart 2014 tot 1 maart 2019:

$$500 \times 1,000424 \times \frac{(1,000424^{60} - 1)}{(1,000424 - 1)} = 30.391,22 \quad 1$$
- welkomstbonus van € 100 op 1 maart 2019:

$$100 \times 1,000424^{60} = \frac{102,58}{30.493,80} \quad 1$$
- periode 1 maart 2019 - 31 maart 2022:

$$(30.493,80 + 500) \times 1,000249^{37} = € 31.280,63$$

$$31.280,63 - € 30.000 = € 1.280,63 \quad 1$$

Opmerking

Voor een juiste berekening uitgaande van stortingen van € 500 op 1 maart 2014 tot 1 maart 2019 moeten scorepunten worden toegekend.

Toelichting:

In de aanvulling van 26 mei was de uitkomst bij het eerste scorepunt onjuist. Bij het derde scorepunt was in de berekening abusievelijk één onjuist getal blijven staan. De uitkomst van de berekening was wel correct.

en

Op **pagina 8**, bij **vraag 10** vervalt de aanvulling van 26 mei. Voor een correctie beoordeling moet

• omzet: $210 \times 137,50 =$	28.875	
totale constante kosten	17.025	
totale variabele kosten: $210 \times \frac{100}{121} \times 31,46 =$	<u>5.460</u>	
totale kosten	<u>22.485</u>	1
• gerealiseerd resultaat voor belasting	€ 6.390	
	voordelig	1

vervangen worden door:

• omzet: $210 \times 137,50 =$	28.875	1
totale constante kosten	17.025	
totale variabele kosten: $210 \times \frac{100}{121} \times 31,46 =$	<u>5.460</u>	
totale kosten	<u>22.485</u>	
• gerealiseerd resultaat voor belasting	€ 6.390	
	voordelig / + / positief	1

Toelichting:

De eerste deelscore wordt nu behaald bij het correct berekenen van de omzet. In de eerste aanvulling van 26 mei is abusievelijk de conclusie 'voordelig / + / positief' weggelaten. Deze is noodzakelijk voor het toekennen van het tweede scorepunt.

en

Op **pagina 8**, bij **vraag 12** moet

• gemiddeld geïnvesteerd vermogen Jaap is $\frac{30.000 + 10.809,09}{2} =$		
20.040,55		1
• deel van het resultaat dat Jaap toekomt: $\frac{30.000}{33.000} \times 6.390 =$	5.809,09	1
• rendement : $\frac{5.809,09}{20.040,55} \times 100\% =$	28,47%	1

vervangen worden door:

• gemiddeld geïnvesteerd vermogen Jaap is $\frac{30.000 + 10.809,09}{2} =$		
<u>20.404,55</u>		1
• deel van het resultaat dat Jaap toekomt: $\left(\frac{30.000}{33.000} \times 6.390 \right) =$	5.809,09	1
• rendement : $\frac{5.809,09}{20.404,55} \times 100\% =$	28,46%	1

Toelichting:

Door een fout bij eerste deelscore verandert ook de derde deelscore; de berekening bij vraag 11 hoeft bij de tweede deelscore niet opnieuw te worden gemaakt.

en

Op **pagina 8**, bij **vraag 14** vervalt de aanvulling van 26 mei. Voor een correctie beoordeling moet het eerste scorepunt worden toegekend voor zowel de individuele arbeidsovereenkomst als de collectieve arbeidsovereenkomst.

Toelichting:

In de eerste aanvulling van 26 mei is abusievelijk vermeld dat het oorspronkelijke antwoord onjuist zou zijn. Collectieve arbeidsovereenkomst en individuele arbeidsovereenkomst zijn beide juiste antwoorden waaraan het eerste scorepunt moet worden toegekend. Het tweede scorepunt wordt alleen toegekend voor een juiste motivatie van het antwoord.

en

Op **pagina 10**, bij **vraag 18** moet

• resultaat 2022 na belasting	50.000	
preferent dividend: $\frac{250.000}{100} \times 8 =$	<u>20.000</u>	
	30.000	
dividend gewone aandeelhouders:		
$\frac{600.000}{25} \times 0,50 =$	<u>12.000</u>	1
• toevoeging aan de reserves	€ 18.000	1

vervangen worden door:

• resultaat 2022 na belasting	50.000	
preferent dividend: $\frac{250.000}{100} \times 8 =$	<u>20.000</u>	1
	30.000	
dividend gewone aandeelhouders:		
$\frac{600.000}{25} \times 0,50 =$	<u>12.000</u>	
• toevoeging aan de reserves	€ 18.000	1

Toelichting:

Deelscore 1 stond op de verkeerde regel.

en

Op **pagina 10**, bij **vraag 19** moet

• te betalen dividendbelasting: $0,15 \times (20.000 + 12.000)$	4.800	
netto preferent dividend: $0,85 \times 20.000$	<u>17.000</u>	1
• totale toename (schuld aan de bank)	21.800	1

of

• brutodividend: 32.000		
af: $600.000/25 \times 0,425 = 10.200$ (stockdividend)		1
• totale toename: $32.000 - 10.200 = 21.800$		1

vervangen worden door:

• te betalen dividendbelasting: $0,15 \times (20.000 + 12.000)$	4.800	1
netto preferent dividend: $0,85 \times 20.000$	<u>17.000</u>	
• mutatie/ verandering	21.800	1

of

• brutodividend: 32.000		
af: $600.000/25 \times 0,425 = 10.200$ (stockdividend)		1
• mutatie / verandering: $32.000 - 10.200 = 21.800$		1

Toelichting:

De deelscore bij eerste antwoordoptie is verplaatst.

Alleen de verandering van het banksaldo moet worden berekend.

en

Op **pagina 11** van het correctievoorschrift, bij **vraag 23** moeten altijd **2** scorepunten worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.

Toelichting:

De vraagstelling is niet duidelijk vanwege de laatste zin. Hierdoor is de vraag niet eenduidig te beantwoorden.

en

Op **pagina 12**, bij **vraag 27** moet

De schenking wordt verdeeld over meerdere jaren en jaarlijks wordt een bedrag geschonken dat binnen de schenkingsvrijstelling blijft (net zo lang tot het totale schenkingsbedrag is weggeschonken).

vervangen worden door

(De schenking wordt verdeeld over meerdere jaren en) jaarlijks wordt een bedrag geschonken dat binnen de schenkingsvrijstelling blijft (net zo lang tot het totale schenkingsbedrag is weggeschonken).

Toelichting:

Een deel van het antwoord is tussen haakjes geplaatst. Dit hoeft niet noodzakelijk te worden genoemd.

Het CvTE is zich ervan bewust dat dit leidt tot enkele aanvullende handelingen van administratieve aard. Deze extra werkzaamheden zijn in het belang van een goede beoordeling van de kandidaten.

Ik verzoek u dit bericht door te geven aan de correctoren bedrijfseconomie vwo.

Namens het College voor Toetsen en Examens,

drs. J.H. van der Vegt,
voorzitter